

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΑΒ	451
	12/12/19

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΜΟΝΟΓΥΙΟΥ
Βουλευτής Ν. Κυκλάδων – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΘΕΜΑ «Άμεση επίλυση θεμάτων που προκύπτουν από την εφαρμογή του Π.Δ32/2016 ως έχει, του εγγράφου 27639/2018 του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου ως προς τους Δασικούς Χάρτες»

Καταθέτουμε Αναφορά την εισήγηση τους Περιφερειάρχη Νοτίου Αιγαίου η οποία έγινε ομοφώνως δεκτή από το Περιφερειακό Συμβούλιο Νοτίου Αιγαίου με την υπ' αριθμόν 155/2019 απόφασή του και η οποία εν συνεχεία έγινε επίσης δεκτή από την Περιφερειακή Ένωση Δήμων Νοτίου Αιγαίου και η οποία ελήφθη κατόπιν διαμαρτυριών από το σύνολο των Νησιωτικών Δήμων του Νοτίου Αιγαίου.

Σε αυτήν αναδεικνύονται τα μεγάλα προβλήματα που προκύπτουν για τους νησιώτες από την ανάρτηση των δασικών χαρτών και εκτίθενται τα επί μέρους ζητήματα που υφίστανται για κάθε επίμαχη διάταξη.

Παρακαλούμε να εξεταστούν τα σοβαρά επιχειρήματα των νησιωτών για το μεγάλης σημασίας θέμα αυτό

Επισυνάπτεται η από 26/11/2019 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Νοτίου Αιγαίου

ΑΘΗΝΑ 29/11/2019

Η Αναφέρουσα Βουλευτής

ΜΟΝΟΓΥΙΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

V

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 62 Ν.998/1979 ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟ

Όπως είναι γνωστό το τεκμήριο κυριότητας του Δημοσίου επί των δασών και επί των δασικών εκτάσεων που ισχύει από το 1979 σύμφωνα με το άρθρο 62 του Ν. 998/1979, έχει εξαιρέσεις εξαιρεί και δεν εφαρμόζεται για τις περιοχές:

- 1) Όλων των Ιονίων Νήσων.
- 2) Όλης της Κρήτης.
- 3) Όλων των νήσων των πρώην νομών Λέσβου, Σάμου και Χίου.
- 4) Των νήσων Κυθήρων, Αντικυθήρων.
- 5) όλων των Κυκλάδων.
- 6) Το σύνολο της περιοχής της Μάνης , τόσο δηλαδή στη Μεσσηνία όσο και στη Λακωνία , σύμφωνα με τα διοικητικά όρια των «Καλλικρατικών» Δήμων Ανατολικής και Δυτικής Μάνης.

Η Μάνη μάλιστα δεν συμπεριλαμβανόταν στις αρχικές διατάξεις του άρθρου 62 του Ν. 998/1979 και συμπεριλήφθηκε μεταγενέστερα ύστερα από τη τροποποίηση του άρθρου το έτος 2014 με το άρθρο 37 παρ. 1 του Ν. 4280/2014.

Αιτιολογία της εξαίρεσης των νησιωτικών κατά βάση παραπάνω περιοχών από το τεκμήριο κυριότητας που έχει το Δημόσιο επί των δασών και επί των δασικών εκτάσεων , είναι ότι επί τουρκοκρατίας στις περιοχές αυτές λόγω προνομίων διατηρήθηκε το καθεστώς ιδιοκτησίας και δεν δημεύτηκαν οι ιδιωτικές περιουσίες . Κατά συνέπεια δεν υπήρξε διαδοχή του Ελληνικού Δημοσίου από το οθωμανικό κράτος ικανή να του προσδώσει τέτοιας βαρύτητας προνομιακό τεκμήριο, χωρίς να υπάρχει σύγκρουση με το Σύνταγμα και τις Ευρωπαϊκές Συνθήκες που προστατεύουν

την ιδιοκτησία. Συνακόλουθα λοιπόν στις παραπάνω εξαιρεθείσες περιοχές και σε αμφισβητούμενες συγκεκριμένες εκτάσεις που το Δημόσιο ισχυριστεί ότι είναι ιδιοκτήτης, δεν έχει κανένα προνόμιο, βρίσκεται σε απόλυτη ισότητα με τους ιδιώτες και οφείλει να αποδείξει συγκεκριμένα τρόπο κτήσης.

Όπως όμως ταυτόχρονα είναι γνωστό ιστορικά και όπως πλέον έχει παγιωθεί, πάνω σε αντικειμενικές ιστορικές παραδοχές, με νομολογία αρχικά του Εφετείου Δωδεκανήσου και πλέον και του Αρείου Πάγου, επί τουρκοκρατίας δημόσιες γαίες δεν υπήρξαν όχι μόνο στα νησιά των Κυκλάδων αλλά και στα νησιά της Δωδεκανήσου (Α.Π. 200/1934, Α.Π. 466/1957, Α.Π. 1810/2009,, Α.Π.454/2011, ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ Α.Π. 1/2013, , Α.Π. 835/2014, Α.Π. 1411/2014, Α.Π. 1333/2015, Α.Π. 458/2016, Α.Π. 477/2016, ΕφΔωδ 22/1955, 220/1997, 109/2005 188/2005, 270/2005, 13/2007,, 30/2009, 183/2009, 84/2013, 99/2013, 99/2013, 193/2013, 141/2014, , 143/2014 , ΜονΕφΔωδ 43/2016 κ.α).

Συγκεκριμένα στη συνέχεια των Κυκλάδων , όσον αφορά και τα Δωδεκάνησα πλέον έχει κριθεί παγίως και αμετακλήτως από τον Άρειο Πάγο (Α.Π. 822/2013, 458/2016, 1333/2015, 477/2016 κ.α.) κατά λέξη ότι:

-«Υπό του Σουλτάνου Σουλεϊμάν (του αποκαλούμενου Μεγαλοπρεπούς) επί των μη δορυαλώτως (μη κατακτηθέντων με τα όπλα) νήσων της Δωδεκανήσου (δηλ. εκτός της Ρόδου και Κω), όχι μόνο δεν υπήρξε δήμευση τη γης, αλλά αντιθέτως παραχώρηση προνομίων και δικαιωμάτων , με αποτέλεσμα όλα ανεξαιρέτως τα κτήματα που κατείχαν, νέμονταν και εξουσίαζαν από τότε οι κάτοικοι των νησιών αυτών να ανήκουν στους ιδιοκτήτες τους ως ιδιόκτητες γαίες «μουλκ», απορριπτόμενης έτσι κάθε ενστάσεως ίδιας κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου ως διαδόχου των κατακτητών , καθόσον από το 1522 μΧ δεν υπήρξαν στα νησιά δημόσιες γαίες «αρζί μιρί» ή «εραζί εμιριέ» ή δικαιώματα ωφέλιμης κυριότητας «τεσσαρούφ» .

Από την άλλη επίσης όμως πλευρά και στα νησιά της Ρόδου και της Κω, που μαζί με τις περιοχές Λακκί και Ξηρόκαμπου Λέρου, έχουν από ιταλοκρατίας (από το 1929) Κτηματολόγια που διατηρηθήκαν και μετά την απελευθέρωση με το άρθρο 8 παρ. Ν. 510/1947 και λειτουργούν μέχρι σήμερα κανονικά, με τον πιο επίσημο τρόπο έχουν καταγραφεί και είναι απόλυτα νομικά διακριτές από τη μια οι ιδιωτικές εκτάσεις και από την άλλη οι γιγάντιες (όσο δεν υπάρχουν σε κανένα άλλο μέρος της ελληνικής επικράτειας) εκτάσεις του Δημοσίου, (με ανοικτό πάντα το ζήτημα αυτό, που μετά τόσα χρόνια αδράνειας ανασύραμε και έχει ήδη απασχολήσει Περιφερειακό Συμβούλιο και σε ώριμο χρόνο θα ληφθούν οριστικές αποφάσεις).

Ειδικότερα και για τις περιοχές αυτές, με τα διατηρηθέντα Κτηματολόγια της Ρόδου και της Κω-Λέρου, σύμφωνα επίσης πάγια νομολογία του Άρειου Πάγου έχει γίνει δεκτό ότι κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 38 παρ. 1, 39 παρ. 2 και 51 του Κτηματολογικού Κανονισμού η αρχική, βασική και θεμελιώδης εγγραφή των ιδιοκτησιών - είτε στο όνομα ιδιωτών είτε στο Δημοσίου - έχει πλέον καταστεί κατά την ακριβή νομική ορολογία «αυτοδικαίως οριστική, απρόσβλητος και ακαταμάχητος κατ' αμάχητο τεκμήριο έναντι πάντων, μη επιτρεπομένης δηλαδή κατ' αυτής ανταποδείξεως» (ενδεικτικά Ολ. ΑΠ 1270/1985, Ολ. ΑΠ 569/1975, ΑΠ 1004/2009). Αλλά και για τις μεταγενέστερες, της πρώτης εγγραφής καταχωρίσεις, τα μέχρι σήμερα δηλαδή μετεγγραμμένα συμβόλαια, δικαστικές αποφάσεις κ.λ.π., και πάλι σύμφωνα με τη πάγια νομολογία του Αρείου Πάγου, ισχύει ότι «αποτελούν απόδειξη για το δικαίωμα στο ακίνητο κατά μαχητό τεκμήριο, επιτρεπομένης ανταποδείξεως (Ολ. ΑΠ 1270/1985, Ολ. ΑΠ 569/1975, ΑΠ 1004/2009).

Συνεπώς είναι φανερό ότι λόγω αφενός Κτηματολογίου για τα νησιά της Ρόδου, της Κώ και για ένα μέρος της Λέρου και λόγω αφετέρου του ίδιου νομικού καθεστώτος των ιδιοκτησιών των λοιπών «μη δορυάλωτων» νησιών της Δωδεκανήσου με αυτό των Κυκλάδων, αδίκως μέχρι σήμερα τα Δωδεκάνησα δεν συμπεριελήφθησαν. Άρα κατά τη συνταγματική επιταγή της ίσης μεταχείρισης επιβάλλεται και τα Δωδεκάνησα να συμπεριληφθούν στις

εξαιρέσεις της παραγρ. α εδάφιο β του άρθρου 62 του Ν. 998/1979 σχετικά με το τεκμήριο κυριότητας του Δημοσίου επί των δασών και επί των δασικών εκτάσεων, με νέα τροπολογία, όπως δηλαδή έγινε το 2014 με τροπολογία και για τη Μάνη, σύμφωνα με το άρθρο 37 παρ. 1 του Ν. 4280/2014.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΑΡ. 1 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 5 ΤΟΥ Π.Δ. 32/2016 κ.α.

Με το με αριθμό 27639/11-5-2018 έγγραφό του, ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου διέταξε τις Διευθύνσεις Δασών Κυκλάδων, Δωδεκανήσου, Λέσβου, Σάμου και Χίου, στο εξής να χαρακτηρίζουν ως δασικές όλες τις εκτάσεις, οι οποίες φέρουν βλάστηση από φρύγανα, δηλαδή θυμάρια, λαδανιές, κουνούκλες, αστοιβή, αφάνες κ.λ.π., αν και αυτά δεν είναι δασικά είδη σύμφωνα με το Δασικό νόμο.

Μάλιστα, και καθώς βρίσκεται σε εξέλιξη η ανάρτηση δασικών χαρτών σε αρκετά νησιά και των Κυκλάδων και της Δωδεκανήσου και είναι προς ανάρτηση και σε πολλά ακόμη άλλα, με το ίδιο έγγραφο του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου διατάσσεται να υποβάλλονται αντιρρήσεις κατά των δασικών χαρτών εκ μέρους του Δημοσίου, αμέσως όπου διαπιστώνεται ότι μια έκταση με τα είδη αυτά, έχει καταχωρισθεί ως χορτολιβαδική, ώστε και αυτή να γίνει τελικά δασική.

Δυστυχώς το παραπάνω έγγραφο στηρίζεται

στις άστοχες και ακραίες στο περιεχόμενο τους τροπολογίες ουσιαστικά του Βασικού Νόμου περί Δασών , δηλαδή του Ν. 998/1979 , που έγιναν το 2016 με το άρθρο 5 του Π.Δ. 32/2016 (ΦΕΚ Α 46/2016) .

Το παραπάνω ΠΔ. 32/2016 φέρεται να εκδόθηκε κατά νομοθετική εξουσιοδότηση των διατάξεων του άρθρου 2 του Ν. 998/1979 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 32 παρ.2 Ν.4280/2014. Οι διατάξεις αυτές ορίζουν ότι «με προεδρικό διάταγμα μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ορίζονται τα συνεκτιμώμενα στοιχεία, επιστημονικά κριτήρια για την υπαγωγή έκτασης στις περιπτώσεις χαρακτηρισμού εκτάσεων ως δασών, δασικών εκτάσεων και από τις τελευταίες των χορτολιβαδικών και βραχώδων ή πετρώδων».

Στη προκειμένη περίπτωση σύμφωνα με τους βασικούς νόμους περί δασών κ.λ.π. και ειδικότερα τις διατάξεις των παραγράφων 1,2 και 3 του Ν. 998/1979, όπως η τελευταία τροποποιήθηκε με το άρθρο 32 παρ.1 του Ν.4280/2014,ΦΕΚ Α 159/8.8.2014, με πλήρη επάρκεια και χωρίς χρεία ερμηνευτικού προεδρικού διατάγματος τόσα χρόνια από το 1979 μέχρι το 2016 περιγράφεται η έννοια του δάσους και τω δασικών εκτάσεων ως εξής: 1.Ως δάσος ή δασικό οικοσύστημα νοείται το οργανικό σύνολο άγριων φυτών με ξυλώδη κορμό πάνω στην αναγκαία επιφάνεια του εδάφους, τα οποία, μαζί με την εκεί συνυπάρχουσα χλωρίδα και πανίδα, αποτελούν μέσω της αμοιβαίας αλληλεξάρτησης και αλληλοεπίδρασής τους, ιδιαίτερη βιοκοινότητα (δασοβιοκοινότητα) και ιδιαίτερο φυσικό περιβάλλον (δασογενές). 2. Δασική έκταση υπάρχει όταν στο παραπάνω σύνολο η άγρια ξυλώδης βλάστηση, υψηλή ή θαμνώδης, είναι αραιά. 3. Ως δάση και δασικές εκτάσεις νοούνται και οι οποιασδήποτε φύσεως ασκεπείς εκτάσεις (φρυγανώδεις ή χορτολιβαδικές εκτάσεις, βραχώδεις εξάρσεις και γενικά ακάλυπτοι χώροι) που περικλείονται, αντιστοίχως, από δάση και δασικές εκτάσεις, καθώς και οι υπεράνω των δασών ή δασικών εκτάσεων ασκεπείς κορυφές ή αλπικές ζώνες των ορέων και οι άβατοι κλιτύες αυτών.

Παρά ταύτα και ενώ είναι σαφέστατες οι παραπάνω έννοιες δάσους και δασικών εκτάσεων , πλέον με τη παραγρ. 1 του άρθρου 5 του Π.Δ. 32/2016 , όσον αφορά τις χορτολιβαδικές δασικές εκτάσεις, ορίζεται κατά λέξη ότι «Χορτολιβαδικές θεωρούνται οι εκτάσεις που βρίσκονται επί ημιορεινών, ορεινών και ανώμαλων εδαφών και συγκροτούν φυσικά οικοσυστήματα αποτελούμενα από φρυγανική (μη ξυλώδη), ποώδη ή αυτοφυή βλάστηση ή από δασική μεν βλάστηση, που δεν συνιστά όμως δασοβιοκοινότητα.»

Και από μια απλή ανάγνωση και σύγκριση των παλαιών και των νέων παραπάνω διατάξεων - πράγμα που θεωρούμε βέβαια ότι μπορεί να γίνει και να ελεγχθεί και από ανώτερα εθνικά και ευρωπαϊκά διοικητικά και δικαστικά όργανα - η νεώτερη παραπάνω διάταξη του αποσαφηνιστικού μόνο όπως θα έπρεπε να ήταν Π.Δ. 32/2016, υπερβαίνει κατά πολύ τη νομοθετική εξουσιοδότηση, διότι ουσιαστικά αντί να αποσαφηνίζει, νομοθετεί πλήρως και επανακαθορίζει ουσιωδώς συμπληρωματικά και επεκτατικά την έννοια των δασικών και χορτολιβαδικών εκτάσεων, οδηγώντας στη ακραία οδηγία του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου να υποβάλλονται αντιρρήσεις κατά των δασικών χαρτών εκ μέρους του Δημοσίου, αμέσως όπου διαπιστώνεται ότι μια έκταση με τα είδη αυτά , έχει καταχωρισθεί ως χορτολιβαδική , ώστε και αυτή να γίνει τελικά δασική.

Συγκεκριμένα σύμφωνα με τη παραπάνω διάταξη που ισχύει και για τις εξαιρούμενα ακόμη από το τεκμήριο κυριότητας του Δημοσίου νησιά της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου , τόσο δηλαδή τόσο για τις Κυκλάδες που είναι ήδη στη εξαίρεση όσο και για τη Δωδεκάνησο που ζητούμε να εξαιρεθεί και αυτή, ελλοχεύει και είναι ορατός ο κίνδυνος για κάθε πλέον ιδιωτικό οικόπεδο εκτός σχεδίου, χωράφι ή χέρσο αγρό, που φύτεψαν αυτοφυώς φρύγανα , θυμάρια και κουνούκλες κ.λ.π., να μεταβληθεί σε δασική έκταση και να μην έχει πλέον οποιαδήποτε οικονομική αξία για τους

ιδιοκτήτες τους .Ο οποίοι καλούμενοι από την άλλη πλευρά να καταβάλλουν τους γνωστούς υπέρογκους φόρους ακίνητης περιουσίας ή φόρους κληρονομιάς, δεν έχουν άλλη επιλογή παρά να εγκαταλείψουν τις πατρογονικές περιουσίες .

Δυστυχώς και όπως είναι καταγραμμένο από έγκυρους ερευνητές της ιστορίας της Δωδεκανήσου, η παραπάνω διάταξη της παραγρ. 1 του άρθρου 5 του Π.Δ. 32/2016 όσον αφορά τουλάχιστον τη Δωδεκάνησο έχει παρόμοιο προηγούμενο, που έπρεπε ωστόσο να είναι όμως παράδειγμα προς αποφυγή και όχι προς μίμηση. Ακριβώς όμοια διάταξη θέσπισαν και εφάρμοσαν και οι ιταλοί κατακτητές στη σκλαβωμένη Δωδεκάνησο με το δασικό διάταγμα 19/1924, που έμεινε γνωστό ως *decreto fore-stole* . Το διάταγμα όμως αυτό των ιταλών κατακτητών είχε συγκεκριμένη αποικιοκρατική στόχευση. Να , υποχρεωθεί ο ελληνικός πληθυσμός σε απαγόρευση καλλιέργειας και έτσι να επέλθει εγκατάλειψη της γης και εξαναγκαστική μετανάστευση για τους κατοίκους της υπαίθρου και των νησιών, δημιουργώντας και με τη μέθοδο αυτή τη γιγάντια «δημόσια» περιουσία της «Κυβέρνησης των Ιταλικών Νήσων του Αιγαίου», διάδοχος της οποίας είναι πλέον το Ελληνικό Δημόσιο.

Για να γίνει δε ακόμη περισσότερο κατανοητό το μέγεθος του ζητήματος , επισημαίνονται τα εξής που κατά την ισχύουσα νομοθεσία πλέον θα ισχύσουν και για τις σύμφωνα με τις οδηγίες του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου «λόγω φρυγάνων δημιουργούμενες δασικές εκτάσεις πάνω σε ιδιωτικές περιουσίες :

1) Κάθε έκταση που σήμερα έχει έγγραφο από την Δασική Υπηρεσία ότι είναι τελεσίδικα ή κυρωμένα ακόμη και από τον δασικό χάρτη ως αγροτική έκταση, εάν στο μέλλον αρρωστήσει ο ιδιοκτήτης ή για κάθε άλλο λόγο σταματήσει για ένα -δύο χρόνια να το ζευγαρίζει και αποκτήσει τα προαναφερόμενα αυτοφυή φυτικά είδη, η ιδιοκτησία του θα χαρακτηρίζεται δασική έκταση.

2) Σύμφωνα με το άρθρο 72 του ν. 998/1979 προβλέπεται πως στην περίπτωση όπου θα πωληθεί όχι μόνο ιδιωτικό δάσος αλλά και δασική έκταση με έκταση μεγαλύτερη των πενήντα στρεμμάτων, το Δημόσιο έχει δικαίωμα προτίμησης με ίσους όρους για την αγορά τους. Το παραπάνω δικαίωμα του Δημοσίου υφίσταται και αν ακόμη η μεταβίβαση με πώληση των ιδιωτικών δασών ή δασικών εκτάσεων έχει ως αντικείμενο ιδανικά μερίδια αυτών, έστω και αν αυτά αντιστοιχούν σε έκταση κάτω από πενήντα στρέμματα, αρκεί όλο το συνιδιόκτητο δάσος ή δασική έκταση να είναι πάνω από πενήντα στρέμματα .

3) Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 60 του α.ν. 86/1969 , όπως συμπληρώθηκαν με τη παρ.2 άρθρ.4 Ν.3208/2003, απαγορεύεται η κατάτμηση της δασικής ιδιοκτησίας, είτε με διανομή μεταξύ των εξ αδιαιρέτου συνιδιοκτητών ή διακατόχων, είτε με πώληση είτε με οποιαδήποτε άλλη πράξη, χωρίς την προηγούμενη αδεία του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης, με ποινή απόλυτης ακυρότητας της σχετικής δικαιοπραξίας.

4) Σύμφωνα με το άρθρο 60 του ν. 998/1979 όπως συμπληρώθηκαν με το άρθρο 36 Ν.4280/2014 προβλέπεται πως η επέκταση εγκεκριμένου σχεδίου πόλεως ή επέκταση οικισμού υφισταμένου προ του 1923 ή δημιουργία οικιστικής περιοχής εντός όχι μόνο δάσους αλλά και δασικής έκτασης δεν επιτρέπεται, ούτε είναι δυνατή η καθ' οιονδήποτε τρόπον παραχώρηση ή εκχώρηση δημοσίου ή ιδιωτικού δάσους ή δασικής έκτασης, αντιστοίχως, προς δημιουργία ή επέκταση πόλεων, οικισμών ή οικιστικών περιοχών,

6) Σύμφωνα με το άρθρο 35 του ν. 998/79, μεταξύ άλλων , εφόσον μια έκταση χαρακτηριστεί ιδιωτική δασική έκταση ως φρυγανώδης, τότε για να γίνει οποιοδήποτε συμβόλαιο μεταβίβασης της δασικής εκτάσεως είτε ολόκληρης , είτε μέρους, είτε ιδανικού μεριδίου απαιτείται και η χορήγηση του περίφημου πιστοποιητικού «ακαΐας». Συγκεκριμένα με ποινή ακυρότητας του συμβολαίου το πιστοποιητικό αυτό της αρμοδίας δασικής αρχής , πρέπει να βεβαιώνει ότι το

μεταβιβαζόμενο δεν καταστράφηκε από πυρκαγιά μετά την 11ην Ιουνίου 1975 και σε κάθε εφεξής περίπτωση τα τελευταία 30 χρόνια από της 11ης Ιουνίου 1975.

7) Τέλος σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 45 μέχρι 53 του Ν. 998/1979 , όπως με τροποποιήσεις ισχύουν σήμερα , εναντίον των ιδιοκτησιών που αυτοφυή φρύγανα και θάμνοι τους θα τις καταστήσουν δασικές, θα ισχύουν πλέον αυτοδίκαια όλοι οι περιορισμοί επέμβασης αξιοποίησης που με ιδιαίτερη αυστηρότητα προβλέπονται όπως:

-Σύμφωνα με το άρθρο 45, να μην επιτρέπεται οποιαδήποτε επέμβαση που συνεπάγεται μεταβολή του προορισμού των δασικών εκτάσεων, πλην όσων ορίζονται ειδικά «ως εξαιρετικό μέτρο». Και αυτό ύστερα και πάλι από έγκριση που χορηγείται από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μετά από εισήγηση της οικείας δασικής αρχής, ύστερα από δαιδαλώδεις γραφειοκρατικές διαδικασίες και μάλιστα κατόπιν καταβολής ανταλλάγματος χρήσης και υποχρεωτικής αναδάσωσης ή δάσωσης έκτασης ίδιου εμβαδού με εκείνης στην οποία εγκρίθηκε η επέμβαση.

-Σύμφωνα με το άρθρο 47, κατ' εξαίρεση να επιτρέπεται η από γεωργικούς συνεταιρισμούς, ομάδες παραγωγών ή φυσικά πρόσωπα εκχέρσωση δασικών εκτάσεων, ή η χρήση από αυτούς ασκεπούς έκτασης ή διάκενου εντός δάσους ή δασικής έκτασης, εμβαδού έως 30 στρέμματα όταν πρόκειται για φυσικά πρόσωπα, για γεωργική ή δενδροκομική καλλιέργεια ή για φύτευση σε ανάμειξη αγρίων και σπυροφόρων ή καρποφόρων δένδρων ή για φύτευση δασικών ειδών για την απόδοση προϊόντων, ιδίως, κάστανων, καρυδιών και τρούφας, ή για δημιουργία αμπελώνων ή φυτειών αρωματικών φυτών. Η έγκριση για τη γεωργική εκμετάλλευση να χορηγείται, , κατόπιν οικονομοτεχνικής μελέτης βιωσιμότητας της γεωργικής εκμετάλλευσης που θα βεβαιώνει και ότι οι εδαφολογικές και οικολογικές συνθήκες συνηγορούν υπέρ αυτού του τρόπου εκμετάλλευσης χωρίς να παραβλάπτεται η λειτουργία του δασικού οικοσυστήματος. Επίσης η κλίση του εδάφους να πρέπει «να

είναι μικρότερη του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) και το βάθος του εδάφους κατάλληλο για γεωργική καλλιέργεια και να μην υφίσταται κίνδυνος διάβρωσης του εδάφους ή άλλως να είναι δυνατή η λήψη των απαραίτητων προστατευτικών μέτρων».

-Σύμφωνα με το άρθρο 47^Α, ακόμη και για απλές ακόμη κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, να πρέπει ο προϊστάμενος του αρμόδιου Δασαρχείου ή της αρμόδιας Διεύθυνσης Δασών, έναντι «ανταλλάγματος χρήσης», να χορηγεί για την εγκατάσταση τους « Έγκριση Επέμβασης», μετά τη θετική γνωμοδότηση της Επιτροπής Σταυλισμού» και μετά επίσης από τη σύμφωνη γνώμη της «Αρχής Αδειοδότησης του ν. 4056/2012», για χρονικό διάστημα δεκαπέντε (15) ετών, με δυνατότητα παράτασης...

-Σύμφωνα με το άρθρο 49, οι εγκαταστάσεις τουριστικού χαρακτήρα να επιτρέπονται πλην όμως με εξαιρετικούς περιορισμούς, όπως π.χ. όταν πρόκειται για τη δημιουργία σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων και εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής σε ιδιωτική έκταση αμιγώς δασικού χαρακτήρα, τότε το εμβαδόν της έκτασης αυτής πρέπει να είναι κατ' ελάχιστο 500 στρέμματα . Και το κυριότερο ότι η συνολική έκταση των χώρων που καταλαμβάνουν οι επεμβάσεις (κάλυψη), ανάλογα της έκτασης να ξεκινά από 0,5 για 5.000 στρέμματα και κλιμακωτά να φτάνει το 10%για τα 8.000 στρέμματα και άνω. (. Με τροποποίηση του άρθρου 36 του Ν. 4280/2014 προβλέφθηκε αυξημένη δυνατότητα επέμβασης σε δάση ή δασικές εκτάσεις, μόνο όμως για αθλητικές χρήσεις και τουριστικές χρήσεις κατά ένα επιπρόσθετο 10% του δάσους ή της δασικής έκτασης, με απαγόρευση ωστόσο οποιασδήποτε πρόσθετης δόμησης).

Συμπερασματικά και απόλυτα αντικειμενικά είναι σαφές ότι οι παραπάνω διατάξεις της παραγρ. 1 του άρθρου 5 του Π.Δ. 32/2016, που ουσιαστικά υποκατέστησαν τον νομοθέτη κα επέκτειναν την έννοια της δασικής έκτασης του

άρθρου 3 του Ν. 998/1979 ως προς την χορτολιβαδική φρυγανώδη βλάστηση , δεν έχουν καμιά απολύτως ουσιαστική σχέση με την αρχή τα βιώσιμης ανάπτυξης.

Αντίθετα οι διατάξεις αυτές όπως και το εφαρμοστικό με αριθμό 27639/11-5-2018 παραπάνω έγγραφο του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου , οδηγούν νομοτελειακά τους νησιώτες σε αποξένωση από τις ιδιοκτησίες τους , μεταβάλλοντας «ων ουκ εστίν αριθμός» φρυγανώδεις ιδιωτικές εκτάσεις σε δασικές, δηλαδή σε έρημη οικονομικά γη.

Χωρίς καμιά υπερβολή θέτουν σε άμεσο και ορατό κίνδυνο όχι μόνο τις αναπτυξιακές προοπτικές των νησιών της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου , αλλά ακόμη και την ίδια καθ' αυτή τη σημερινή επιβίωση των κατοίκων και το μέλλον των οικογενειών τους , την ασφάλεια των συναλλαγών, την προσέλκυση επενδύσεων, την θεμελιώδη εμπιστοσύνη που πρέπει το κράτος να παρέχει στους πολίτες του .

Όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται σε μια από τις πάμπολλες στο διαδίκτυο αναρτήσεις διαμαρτυρίας κατά του παραπάνω εγγράφου του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου «πρόκειται για μια πρωτοφανή επίθεση κατά της ατομικής περιουσίας των κατοίκων της νησιωτικής Ελλάδας , και υπό το πρόσχημα της προστασίας του περιβάλλοντος, απαξιώνει και σε σημαντικό βαθμό ακυρώνει την κύρια οικονομική δραστηριότητα των νησιών, που αφορά τον ευρύτερο κύκλο του τουριστικού προϊόντος, διότι αφενός ποτέ πλέον καμιά συναλλαγή, που θα αφορά επένδυση πάνω στην γη δεν θα είναι ασφαλής, αφετέρου οι ίδιοι οι ιδιοκτήτες θα απολέσουν άμεσα μεγάλο η και πολύ μεγάλο μέρος των κτημάτων και οικοπέδων». τους".

Επί πλέον αποδεικνύοντας το μέγεθος της εκτός νομοθετικής εξουσιοδότησης, επεκτατικής νομοθετικής παρέμβασης που έγινε με την διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 5 του Π.Δ. 32/2016, οι Δασολόγοι της Δ/σης Δασών Κυκλάδων με αναρτημένη ανακοίνωση τους αναφέρουν τα εξής:

«Η περιοχή των Κυκλάδων περιλαμβάνει μωσαϊκό χρήσεων γης, με μεγάλη επιφάνεια των εκτάσεων να αποτελούν τις μέχρι σήμερα γνωστές ως χορτολιβαδικές άγονες εκτάσεις των παρ. 5^α και 5β του άρθρου 3 ν. 998/79 όπως ισχύει.

Μετά την έκδοση του υπ'αρ. 32/2016 Προεδρικού Διατάγματος για τον ορισμό του δάσους και της δασικής έκτασης υπήρξε διαφορετική προσέγγιση στην ερμηνεία του, από την Προϊσταμένη μας Αρχή στις περιπτώσεις όλων των εκτάσεων με φρυγανική βλάστηση (λαδανιά, θυμάρι, αστοιβή, αχινοπόδι κ.λ.π.), οι οποίες κατά την άποψη της αποτελούν εκτάσεις οπωσδήποτε υπαγόμενες στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, εντασσόμενες μάλιστα στην παρ. 1 άρθρου 3 ν. 998/79, ως «δάση» λόγω του μεγάλου βαθμού «συγκόμωσης» των φρυγάνων. Η ερμηνεία αυτή στηρίζεται αποκλειστικά στην παρένθεση που εισήχθη στην παρ. 1 του άρθρου 5 του Π.Δ. 32/16 προκειμένου να προσδιορισθούν εννοιολογικά οι χορτολιβαδικές και βραχώδεις εκτάσεις. Συμπεραίνει δηλαδή, ότι η ύπαρξη φρυγάνων σε ποσοστό μεγαλύτερο του 25%, αποτελεί το μόνο κριτήριο για να χαρακτηριστεί μία έκταση ως «δάσος», «δασωμένος αγρός μη δυνάμενος να αλλάξει μορφή και χρήση» ή ακόμα και «αναδασωτέα έκταση».

Ερωτήματά μας που υποβλήθηκαν υπηρεσιακά, αναφορικά με την ερμηνεία της παρένθεσης και των εύλογων αποριών και ζητημάτων που ανακύπτουν μετά την εμφάνισή της, δεν απαντήθηκαν ποτέ. Αντί απαντήσεων και ουσιαστικών κατευθύνσεων υποβλήθηκε σειρά αντιρρήσεων, τόσο κατά αναρτημένων δασικών χαρτών (Σαντορίνη), όσο και κατά πράξεων χαρακτηρισμού.

Θεωρούμε επιτακτική την άμεση επίλυση του θέματος όχι με τρόπο εμβολωματικό, όπως έγινε με την παρένθεση στο Π.Δ. 32/2016, ούτε με το ατελέστατο , γενικόλογο και άσχετο με τα νομοσχέδιο που κατέθεσε η προηγούμενη κυβέρνηση στη Βουλή στις 31-05-2019 χωρίς να συζητηθεί και να ψηφισθεί ποτέ, αλλά ουσιαστικό, καθώς αποτελεί κρίσιμο ζήτημα για την άρση

των αμφισβητήσεων, την προστασία του δημοσίου συμφέροντος, την προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών και εν τέλει την άσκηση χρηστής διοίκησης.»

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΠΡΟΤΑΣΗ.

Σύμφωνα με τα παραπάνω είναι φανερό ότι επιβάλλεται και διεκδικείται αποφασιστικά από τη Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου τόσο προς τον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου, όσο και προς την έχουσα τη νομοθετική πρωτοβουλία Κυβέρνηση, διαβιβαζόμενου του ψηφίσματος αυτού στο Γραφείο του Πρωθυπουργού κ. Μητσοτάκη, προκειμένου να αποκατασταθεί η με έντονες κοινωνικοοικονομικές προεκτάσεις κατάσταση που έχει δημιουργηθεί και συγκεκριμένα :

Α) Τα Δωδεκάνησα να συμπεριληφθούν στις εξαιρέσεις της παραγρ. α εδάφιο β του άρθρου 62 του Ν. 998/1979, σχετικά με την μη εφαρμογή και γι' αυτά του τεκμήριου κυριότητας του Δημοσίου επί των δασών και επί των δασικών εκτάσεων.

Β) Να ανακληθεί και να μην εφαρμοστεί το με αριθμ. 27639/2018 έγγραφο του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου.

Γ) Να καταργηθεί ή αναμορφωθεί η διάταξη της παραγρ. 1 του άρθρου 5 του Π.Δ. 32/2016, ώστε είτε να επανισχύσει είτε να εναρμονιστεί με τη

προηγούμενη διάταξη του άρθρου 3 του Ν. 998/1979 όσον αφορά τις χορτολιβαδικές εκτάσεις.

Δ) Να αποσαφηνισθεί νομοθετικά ότι η επιγενόμενη δάσωση δεν αφορά ούτε τις τελεσίδικες πράξεις χαρακτηρισμού, ούτε κυρωμένους δασικούς χάρτες αλλά μόνον εκκρεμείς υποθέσεις.

Ε) Να τακτοποιηθεί το μαζικό φαινόμενο που προέκυψε από τους δασικούς χάρτες των ιδιοκτησιών μικτής μορφής, οι οποίες δεν δύνανται να μεταβιβαστούν.

ΣΤ) Να νομοθετηθεί ότι στις περιοχές των εξαιρέσεων από το τεκμήριο κυριότητας του Δημοσίου στα δάση και τις δασικές εκτάσεις, του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 62 του Ν.998/1979, η μεταγραφή ή καταχώριση συμβολαιογραφικών πράξεων με αντικείμενο ακίνητα που έχουν εν όλω ή εν μέρει τον χαρακτήρα έκτασης των παραγράφων 5α) ή 5β) του άρθρου 3 του παραπάνω νόμου, στα οικεία βιβλία μεταγραφών του αρμόδιου Υποθηκοφυλακείου ή στα οικεία φύλλα του αρμόδιου γραφείου Κτηματογράφησης ή Κτηματολογικού Γραφείου, δεν κωλύεται ακόμη και αν δεν προσκομίζεται διοικητική πράξη ή τελεσίδικη δικαστική απόφαση, με την οποία αναγνωρίζεται ότι το ακίνητο ή το τμήμα του με τον παραπάνω χαρακτήρα ανήκει σε ιδιώτη και όχι στο Δημόσιο.

Εφόσον επιδειχθεί αδράνεια και περιφρόνηση επαρκούς αντιμετώπισης όλων των παραπάνω αιτημάτων , η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου δηλώνει κατηγορηματικά ότι με αίσθημα ευθύνης απέναντι στου νησιώτες πολίτες και κατοίκους του Νότιου Αιγαίου και στο μέλλον των παιδιών τους , δεν θα υποστείλει αλλά θα εξαντλήσει οποιοδήποτε νόμιμο μέσο, ένδικο ή μη, σε οποιοδήποτε βαθμό εθνικών και ευρωπαϊκών οργάνων και δικαστηρίων , ακόμη και στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.